

3 marca 2026 w Instytucie Sobieskiego odbyło się spotkanie pod tytułem: „Polska pamięć i polityka historyczna - jakie przyjąć założenia z perspektywy wyzwań i szans XXI wieku? Spojrzenie w przyszłość.”

Inicjatorami i organizatorami wydarzenia był trzy organizacje społeczne:

Stowarzyszenia FREE_PL,

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie i Instytut Sobieskiego. W ramach panelu dyskusyjnego udział

wzięli:

- **prof. Andrzej Nowak** (Uniwersytet Jagielloński)
- **prof. Mateusz Wyźga** (Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie)
- **dr Marcin Schirmer** (prezes Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego)
- **Michał Chyczewski** (prezes Stowarzyszenia FREE_PL),
oraz w roli moderatora
- **Bartłomiej Michałowski** (członek zarządu Instytutu Sobieskiego).

W obszarze **polityki historycznej** Instytut Sobieskiego podkreśla znaczenie narracji historycznej jako elementu budowania pozycji Polski w świecie. Eksperci wskazują na potrzebę skuteczniejszego komunikowania polskich doświadczeń historycznych oraz ich związku ze współczesnymi wyzwaniami międzynarodowymi.

W kontekście **soft power** Instytut analizuje rolę wizerunku Polski za granicą jako narzędzia wzmocnienia jej wpływów. **Danuta Nierada**, ekspertka Instytutu w zakresie strategii komunikacji i marki narodowej, podkreśla, że kultura, historia i sposób opowiadania o Polsce przekładają się na jej międzynarodową rozpoznawalność, atrakcyjność inwestycyjną i siłę oddziaływania.

W czasie spotkania i dyskusji panelowej, udało się wyartykułować bardzo konkretne propozycje (idee) dla polskiej polityki historycznej . Są to:

- Polska ma bogatą i wyjątkową tradycję, wywodzącą się jeszcze z czasów I Rzeczypospolitej, które może bardzo dobrze współgrać z takimi światowymi trendami jak:
 - troska o przyrodę i działania nakierowane na „zero waste”,
 - o sprawczość kobiet,
 - o szacunek dla samorządności i dążenie do konsensusu wypracowywanego oddolnie,
 - o budowanie niezależnej i silnej klasy średniej („szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie”).
- W czasach kryzysu egzystencjalnego wielu ludzi – przykłady Polaków, którzy idą do przodu mimo przeciwnościom i Polska, kraj odrodzony jak feniks z popiołów, mają siłę pozytywnej inspiracji.
- Polska jako przykład woli życia, normalności i wspólnotowości. Normalność rozumiana jako możliwość bezpiecznego chodzenia po ulicy wieczorem, przebywania w czystym parku i pójścia do czynnego kościoła w niedzielę. Wspólnota rozumiana jako społeczeństwo dzielące te same wartości, umiające razem świętować i identyfikujące się ze wspólną historią.
- Polska może budować na takich filarach swojej historii jak:
 - etos walki o wolność i demokrację,
 - walka o wolność „naszą i waszą”,
 - Solidarność,
 - sukces odbudowy państwa i zbudowania nowoczesnego społeczeństwa,
 - równość szlachecką,
 - niechęć do tyranii i absolutyzmów.
- Powinna być uchwalona nagroda imienia Marie Skłodowskiej-Curie, o wartości w PLN jak nagroda Nobla, dla najlepszej kobiety naukowca w danym roku.
- Sukces festiwalu Chopinowskiego powinien być dalej rozwijany.

Zidentyfikowano również wyzwania, które powinny zostać zaadresowane w ramach edukacji i działań informacyjnych. Są to przede wszystkim:

1. Mamy Polaków, którzy nie umieją wyjść z mentalności kolonialnej, zawsze potrzebują wzorca do naśladowania i nie wierzą, że sami mogą być liderami zmian i przywódcami.
2. Przesłanie martyrologiczne polskiej historii przesłania przykłady sukcesów, co skutkuje tym,

że wielu Polaków nie ma mentalność zwycięzców, tak koniecznej u liderów firm i przedsiębiorców.

3. Poprzez wewnętrzne waśnie polityczne nie wykorzystaliśmy mitu Solidarności, która obaliła komunizm. Według badań, młodzi Polacy, wskazują ruch Solidarność dopiero na 31 miejscu jako powód do dumy.

4. Kilkanaście procent Polaków deklaruje, że nie lubi polskości.

5. Ataki na Kościół i tradycję chrześcijańską nie służą budowaniu wizerunku Polski, a są jedynie emanacją ideologii, która nie wspiera polskiego soft power.